

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA W KL. VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ W ZARSZYNIE

Podręcznik: „Żyję i działam bezpiecznie” Jarosław Słoma, Grzegorz Zajac
Wydawnictwo: Nowa Era

I. Podstawa prawna do opracowania wymagań edukacyjnych:

- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
- Programu nauczania z edukacji dla bezpieczeństwa.
- Podstawy programowej kształcenia ogólnego z zajęć edb na poziomie szkoły podstawowej.
- Statutu szkoły.

II. Program realizowany jest w ciągu jednej godziny w trzyletnim cyklu nauczania:

- Klasa VIII

III. Formy sprawdzania dydaktycznych osiągnięć ucznia:

Praca klasowa, sprawdzian – przygotowana i zapowiedziana z tygodniowym wyprzedzeniem,

obejmuje jeden lub więcej niż jeden dział, nauczyciel zobowiązany jest do poprawy, oceny i zwrotu pracy w ciągu 14 dni (2,3 oceny w roku szkolnym)

Kartkówka lub odpowiedź ustna – obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji, zapowiedziana lub

niezapowiedziana, nauczyciel zobowiązany jest do poprawy, oceny

i zwrotu kartkówki w ciągu 7 dni (2,3 oceny w semestrze)

Aktywność - indywidualna i w zespołach grupowych – zaangażowanie, umiejętność komunikowania

się i współpracy w zespole, korzystanie z różnych źródeł informacji, efektywność pracy, udział w przedsięwzięciach środowiskowych.

Sprawdzian praktyczny – pokaz umiejętności udzielania poszkodowanym, możliwej w określonych

warunkach pierwszej pomocy – pokaz z pozorantem (2,3 oceny w roku szkolnym)

Praca na lekcji – nauczyciel może ocenić aktywność ucznia na lekcji. Systematyczność pracy na

lekcji ucznia można oceniać znakiem plus (+), znakiem minus (-). Z 3 kolejno

uzyskanych znaków (+) uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Jednorazowo podczas

lekcji nauczyciel może wystawić ocenę z aktywności – celującą lub bardzo dobrą za szczególniey udział w lekcji.

Udział w konkursach- Uczniowie, którzy biorą udział w konkursach z edukacji dla bezpieczeństwa

lub innych, ale zawierających treści programowe przedmiotu uzyskują ocenę zależną od wyniku.

Prace klasowe, sprawdziany i pokaz praktyczny są obowiązkowe.

✓ Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać z całą klasą, musi być poddany sprawdzeniu wiadomości w sposób wybrany przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły. W przypadku nie zgłoszenia się do nauczyciela, uczeń po 2 tygodniach pisze pracę bez zapowiedzi.

✓ Uczeń ma możliwość poprawy pracy klasowej czy sprawdzianu, z której otrzymał ocenę niedostateczną, w terminie nie dłuższym niż 14 dni. W szczególnych przypadkach nauczyciel może określić inny termin (np. z powodu choroby ucznia lub nauczyciela).

✓ Każdą pracę klasową, napisaną na ocenę niedostateczną, można poprawić i brane są pod uwagę obie oceny.

Uczeń może jednokrotnie poprawiać oceny z kartkówki czy odpowiedzi ustnej za zgodą nauczyciela.

Uczeń 1 raz w semestrze ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Nieprzygotowanie zgłasza się na początku lekcji i przez nie rozumie się: niegotowość do odpowiedzi ustnej, kartkówki, brak pomocy potrzebnych do lekcji. Przy zgłaszaniu nie trzeba podawać przyczyny.

Uwaga: Nie można zgłaszać nie przygotowania w przypadku zapowiedzianego wcześniej na dany dzień sprawdzania i oceniania określonej formy – tu: sprawdzianu, kartkówki, innych zleconych zadań.

IV. Kryteria oceniania dla prac pisemnych są zgodne z WSO

V. Kryteria ocen dla uczniów z dysfunkcjami:

W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej do tego jednostki – nauczyciel stosuje obniżenie wymagań zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

VI. Kryteria oceniania dla poszczególnych ocen:

1. Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

a) Umiejętność i aktywność

Inicjuje dyskusję

Przedstawia własne, racjonalne koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć

Systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą

- Odnajduje analogię, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań
  - Wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień
  - Argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą poza programową
- b) Wiedza
- Zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego

2. Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

a) Umiejętność i aktywność

- sprawnie korzysta z wszystkich dostępnych źródeł informacji
- samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela
- jest aktywny na lekcjach i uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa (zawody, konkursy) lub zajęciach pozaszkolnych o specyfice zbliżonej do przedmiotu
- bezbłędnie wykonuje działania ratownicze, koryguje błędy kolegów,
- odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze
- sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego)
- umie pokierować grupą rówieśników

b) Wiedza

- Zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie
- Sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa

3. Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

a) Umiejętność i aktywność

- samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji
- poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo - skutkowych
- samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności
- podejmuje wybrane zadania dodatkowe
- jest aktywny na lekcjach
- poprawnie wykonuje działania ratownicze, umie dobrać sprzęt i środki ratownicze do rodzaju zranienia

b) Wiedza

- opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym

4. Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

a) Umiejętność i aktywność

- pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji
- samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć
- przejawia przeciętną aktywność
- potrafi podjąć działania podnoszące własne bezpieczeństwo

b) Wiedza

- uczeń opanował podstawowe treści programu, pozwalające na podejmowanie działań ratowniczych i zabezpieczających.

5. Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

a) Umiejętność i aktywność

- z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadania
- opanował najbardziej elementarne umiejętności z zakresu przedmiotu

b) Wiedza

- uczeń ma braki w wiedzy, które jednak nie uniemożliwiają dalszej edukacji i mogą zostać usunięte.

6. Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

a) Umiejętność i aktywność

- nie potrafi wykonać najprostszych poleceń, wymagających zastosowania elementarnych umiejętności

b) Wiedza

- uczeń wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszą edukację w zakresie przedmiotu.

VII. Sposób ustalania oceny śródrocznej i rocznej;

1. Przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej brane są pod uwagę oceny uzyskane ze wszystkich form aktywności.
2. Nauczyciel wystawia ocenę śródroczną lub roczną dokonując zestawienia osiągnięć i postępów ucznia.
3. Przy ustalaniu oceny semestralnej i końcowo rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:
sprawdziany, odpowiedzi ustne i kartkówki, aktywność na zajęciach, prace dodatkowe, ćwiczenia praktyczne w tym resuscytacja krążeniowo- oddechowa
4. Ocena semestralna wystawiana jest za pracę ucznia w całym okresie.
5. Przy wystawianiu oceny rocznej bierze się pod uwagę I i II okres roku szkolnego.
6. Oceny nie ustala się jako średniej arytmetycznej obu semestrów.
7. Ocena semestralna powinna być zbudowana z minimum: 3 ocen
8. Nauczyciel ma obowiązek, na prośbę ucznia lub rodzica, uzasadnić wystawioną ocenę.

9. Ocena klasyfikacyjna wyrażona jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny

VIII Postanowienia końcowe

1. O wymaganiach edukacyjnych uczniowie informowani są na pierwszych zajęciach lekcyjnych.
2. Wszystkie sprawy, nie ujęte w tym dokumencie reguluje Statut Szkoły.

Janusz Twardy

Wymagania programowe na poszczególne oceny

1. Postępowanie w sytuacjach zagrożeń

Ocena				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: • charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu • rozpoznaje zagrożenia • wymienia nazwy służb działających na rzecz zwalczania zagrożeń • wymienia główne przyczyny pożarów • opisuje zasady postępowania podczas pożaru • wymienia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas pożaru	Uczeń: • opisuje kluczowe elementy szkolnej instrukcji ewakuacji: ○ sygnały ○ drogi i wyjścia ewakuacyjne ○ miejsce zbiórki ○ zasady zachowania podczas ewakuacji • wymienia podstawowe środki alarmowe • opisuje sposób użycia podręcznego sprzętu gaśniczego • charakteryzuje zagrożenia pożarowe w	Uczeń: • omawia zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu • omawia zasady postępowania po opublikowaniu komunikatu ostrzegawczego • charakteryzuje działalność i zadania społecznych podmiotów ratowniczych, w tym: Ochotniczej Straży Pożarnej, GOPR, WOPR • opisuje sposoby gaszenia najczęściej występujących pożarów (w zarodku)	Uczeń: • charakteryzuje stopnie ewakuacji • omawia zasady ewakuacji zwierząt z terenów zagrożonych • uzasadnia i proponuje skuteczne sposoby zapobiegania panice	Uczeń: • redaguje treść komunikatu ostrzegawczego o zbliżającym się (wybrany) zagrożeniu dla miejscowości, w której mieszka

- wymienia rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego - rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej - omawia zasady zachowania podczas ataku terrorystycznego (np. wtargnięcie uzbrojonej osoby do szkoły) - opisuje obowiązki pieszego i kierowcy wobec pojazdu uprzywilejowanego	domu, szkole i najbliższej okolicy - przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych - opisuje zakres i sposób przygotowania się do planowanej ewakuacji - opisuje zasady postępowania podczas powodzi, śnieżycy, wichury, burzy	- wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność - wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych		

2. Bezpieczeństwo państwa

Ocena				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: - wymienia i charakteryzuje dziedzinę bezpieczeństwa państwa - wymienia elementy składowe systemu bezpieczeństwa i jego poszczególne instytucje, - wymienia rodzaje sił zbrojnych RP - rozpoznaje podstawowe typy uzbrojenia Sił Zbrojnych RP	Uczeń: - omawia zadania, strukturę oraz podstawowe uzbrojenie i wyposażenie Sił Zbrojnych RP - wymienia i uzasadnia geopolityczne aspekty bezpieczeństwa państwa - charakteryzuje rodzaje sił zbrojnych RP	Uczeń: - identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego - wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberprzemocy, opisuje procedury postępowania w przypadku jej wystąpienia - wymienia najczęstsze zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa	Uczeń: - wymienia zadania i kompetencje władz państwowych oraz samorządowych w zakresie obronności - proponuje działania podnoszące bezpieczeństwo w sieci - wymienia główne zagrożenia dla współczesnego bezpieczeństwa	Uczeń: - jest członkiem organizacji skautowych lub proobronnych, lub grup rekonstrukcyjnych itp. - doskonali się w wybranej dyscyplinie sportowej przydatnej w zakresie obronności kraju (sporty walki, strzelectwo, lekkoatletyka, biegi na orientację, jeździectwo, pływanie, nurkowanie, spadochroniarstwo itp.)

3. Podstawy pierwszej pomocy

Ocena				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: • podaje definicję pierwszej pomocy • wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy • potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia • opisuje wyposażenie apteczki pierwszej pomocy; wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce, np. domowej • opisuje zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia • prawidłowo wzywa pomoc • opisuje zasady postępowania z osobą nieprzytomną • systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej • opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn	Uczeń: • opisuje rolę układów: oddychania, krążenia i nerwowego dla prawidłowego funkcjonowania organizmu • omawia zasady postępowanie w przypadku omdlenia • wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej • wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć • wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny oraz opatrunek uciskowy • omawia i stosuje zasady unieruchamiania złamań kości długich i stawów • wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach	Uczeń: • przeprowadza wywiad ratowniczy SAMPLE • wymienia najczęstsze przyczyny utraty przytomności • proponuje działania samopomocowe po zaobserwowaniu objawów zwiastujących omdlenie • wymienia typowe objawy zwiastujące, poprzedzające omdlenie • wykonuje podstawowe opatrunki osłaniające w obrębie głowy i tułowia • zakłada opatrunek uciskowy na rany w obrębie głowy i tułowia • wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego • prawidłowo szacuje powierzchnię oparzeń • wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny (zmniejszenie bólu, ograniczenie ryzyka pogłębienia urazu,	Uczeń: • wymienia i opisuje poszczególne ogniwa łańcucha przeżycia • omawia znaczenie pojęcia „złota godzina” • opisuje sytuacje, w jakich można prowadzić resuscytację z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej • opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych u niemowląt i dzieci • praktycznie wykorzystuje w sytuacjach symulowanych automatyczny defibrylator (AED) • proponuje działania zapobiegające zadławieniu w typowych sytuacjach życia codziennego • omawia okoliczności i sposób zakładania opaski uciskowej • omawia sposób wykonania chwytu Rauteka i wskazuje	Uczeń: • uczestniczył w pozaszkolnych formacjach związanych z ratownictwem medycznym • potrafi zainstalować w telefonie komórkowym system ostrzeżenia o lokalnych zagrożeniach

• omawia zasady postępowania przeciwwstrząsowego • wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu • omawia zasady postępowania z poszkodowanymi, u których podejrzewa się uraz kręgosłupa • proponuje zastosowanie zastępczych środków opatrunkowych w sytuacjach symulowanych prawidłowo unieruchamia kończynę po urazie w zastanej pozycji • opisuje sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadku: ○ zawału serca ○ udaru mózgu ○ napadu duszności ○ porażenia prądem ○ ukąszenia lub użądlenia ○ napadu padaczkowego ○ hipo- lub hiperglikemii	• opisuje zagrożenia dla życia związane z utratą dużej ilości krwi w krótkim czasie (wstrząs) • wymienia typowe objawy wstrząsu krwotocznego • bezpiecznie odwraca poszkodowanego z brzucha na plecy • układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej/ bocznej - ustalonej	umożliwienie bezpiecznego transportu • opisuje działania ratownicze w przypadku ciała obcego w oku • wymienia główne stany zagrożenia życia lub zdrowia • definiuje NZK , wymienia jego przyczyny i typowe objawy • charakteryzuje zagrożenia płynące ze strony wstrząsu anafilaktycznego	okoliczności typowe dla jego zastosowania • umiejętnie stosuje schemat diagnostyczny FAST	

4. Kształtowanie postaw obronnych

Ocena				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: • omawia zasadę BLOS • omawia zasady zachowania na strzelnicy • zna podstawowe zasady orientowania się w terenie	Uczeń: • wymienia przykłady broni strzeleckiej • omawia przykłady urządzeń i narzędzi przydatnych podczas poruszania się w nieznanym terenie (kompas, GPS, mapy, punkty charakterystyczne)	Uczeń: • prawidłowo przyjmuje pozycje strzeleckie: stojąc, klęcząc, leżąc) • wymienia podstawowe elementy broni palnej • potrafi orientować się w terenie za pomocą: mapy, kompasu, GPS, punktów charakterystycznych • omawia ograniczenia związane z wykorzystaniem urządzeń GPS i kompasu	Uczeń: • potrafi zgrywać przyrządy celownicze • wymienia i charakteryzuje rodzaje map • omawia najważniejsze elementy mapy	Uczeń: • wymienia główne przyczyny wypadków podczas strzelania